

Xin chào quý vị, xin chào mừng quý vị đến với khóa huấn luyện về Quyền Tự Do Tôn Giáo và Tín Ngưỡng. Tên tôi là Lan. Xin cảm ơn quý vị đã tham gia vào buổi huấn luyện này.

Trong khóa huấn luyện này, chúng ta sẽ đề cập đến:

1. Các Quyền căn bản phổ quát của con người và Quyền Tự Do Tôn Giáo và Tín Ngưỡng
2. Quyền Tự Do Tôn Giáo và Tín Ngưỡng tại Việt Nam
3. Liên Hiệp Quốc và Báo Cáo Viên Đặc Biệt về Quyền Tự Do Tôn Giáo và Tín Ngưỡng
4. Các nguyên tắc và mục đích của việc thu thập tài liệu
5. Cách thu thập tài liệu: Các bước thực tế
6. Cách đệ trình lên Báo Cáo Viên Đặc Biệt về Quyền Tự Do Tôn Giáo và Tín Ngưỡng

Đến cuối khóa học, chúng tôi mong quý vị hiểu được một số khái niệm căn bản về các Quyền của 1 con người, có khả năng thu thập một cách có hiệu quả các tài liệu về những vi phạm Quyền Tự Do Tôn Giáo cũng như có khả năng vận động cho Quyền Tự Do Tôn Giáo và Tín ngưỡng tại địa phương mình hay tại các địa phương khác.

Trong lớp này, có thể có 1 số người đã biết rất nhiều về Liên Hiệp Quốc và những vấn đề căn bản của Nhân Quyền. Đối với số còn lại thì đa số những thông tin trong khóa huấn luyện này đều rất mới mẻ. Chúng tôi sẽ cố gắng đáp ứng nhu cầu của từng người. Xin quý vị kiên nhẫn nếu thấy buổi huấn luyện quá chậm. Hoặc nếu thấy quá khó thì xin quý vị xem qua và đọc lại những tài liệu chúng tôi sử dụng trong buổi huấn luyện vào những lúc thuận tiện cho quý vị và tham gia đặt câu hỏi trong phần Hỏi Đáp.

Đối với những ai tham gia vào buổi huấn luyện, xin xem qua các slide vào thời gian thuận tiện cho quý vị. Nếu quý vị có thể vào được Internet, xin tìm thêm thông tin trên mạng. Điều quan trọng nhất là chúng tôi hy vọng quý vị cùng thảo luận với những thành viên khác trong lớp về những thông tin cũng như ý kiến riêng của quý vị trong những hoàn cảnh an toàn cho quý vị.

Khóa huấn luyện này được tạo nên trên tinh thần trao đổi ý kiến với nhau. Vì vậy, xin quý vị đặt câu hỏi và đưa ra những vấn đề hay đề tài để thảo luận. Chúng tôi cũng tha thiết muốn nghe những kinh nghiệm riêng của quý vị nữa. Ngoài ra, cũng xin quý vị tôn trọng đạo hay giáo phái của nhau và sẵn sàng học hỏi về những tình huống hay hoàn cảnh của những người khác.

Đến đây, chúng tôi muốn nói đến vấn đề an toàn của quý vị. Xin quý vị đừng cho biết tên hay chỗ ở của quý vị nếu quý vị cảm thấy không an toàn. Quý vị cũng có thể tự đặt cho mình 1 cái tên khác. Quý vị không nên tiết lộ bất kỳ thông tin cá nhân nào mà quý vị cảm thấy bất an khi tiết lộ. Sự an toàn của quý vị rất quan trọng. Xin quý vị cũng nhớ giùm là ngay cả khi bản thân quý vị không lo bị theo dõi hay đàn áp thì những người khác có thể bị theo dõi hay đàn áp. Xin quý vị nghĩ đến sự an toàn của những người khác như chính sự an toàn của quý vị vậy.

Cuối cùng, chúng tôi xin cảm ơn những người trong Ban tổ chức khóa huấn luyện này cũng như các anh chị em phiên dịch và dịch thuật đã cùng tham gia với chúng tôi. Chung tay với nhau chúng ta sẽ giúp bảo vệ Quyền Tự Do cho tất cả mọi người thuộc tất cả mọi Tôn Giáo và Tín Ngưỡng tại Việt Nam.

BÀI 1: GIỚI THIỆU VỀ NHÂN QUYỀN VÀ QUYỀN TỰ DO TÔN GIÁO HAY TỰ DO TÍN NGƯỠNG

Trong phần này, chúng ta sẽ tìm hiểu xem Nhân Quyền là gì và như thế nào là vi phạm Nhân Quyền của người khác. Chúng ta cũng sẽ tìm hiểu về Bản Tuyên Ngôn Quốc Tế Nhân Quyền (BTNQTNQ) là bản tuyên ngôn quan trọng do Liên Hiệp Quốc soạn thảo. Đây cũng là nền tảng của sự hiểu biết hiện nay của chúng ta về nhân quyền. Chúng ta cũng sẽ đề cập đến các đặc tính của Nhân Quyền và việc áp dụng nhân quyền vào các tình huống. Sau đó chúng ta sẽ thảo luận về Quyền Tự Do Tôn Giáo hay Tự Do Tín Ngưỡng

SLIDE 2: NHÂN QUYỀN LÀ GÌ?

Nhân Quyền là các quyền mà 1 con người có được chỉ vì họ là một con người.

- **Có những tiêu chuẩn tối thiểu để bảo đảm phẩm giá của một con người. Các tiêu chuẩn này được quy định trong BTNQTNQ.**

Bản Tuyên Ngôn Quốc Tế Nhân Quyền (viết tắt tiếng Anh là UDHR) là một bản tuyên ngôn được Liên Hiệp Quốc (LHQ) soạn thảo và áp dụng năm 1948. Bản Tuyên Ngôn này là nền tảng cho các tư tưởng về nhân quyền của LHQ. Chúng ta sẽ nói về LHQ và BTNQTNQ trong các phần sau.

- **Vi phạm Nhân Quyền của một người nào là đối xử với người đó như thể họ không phải là một con người**

Sau này chúng ta sẽ đề cập đến các trường hợp vi phạm Nhân Quyền đã được các phương tiện truyền thông tường thuật cũng như qua những kinh nghiệm của bản thân chúng tôi

- **Vận động cho Nhân Quyền là việc đòi hỏi nhân phẩm của mọi người phải được tôn trọng.**

Vận động cho Nhân Quyền phải là một cầu nối giữa những ai là nạn nhân của Vi phạm Nhân Quyền và những người đang nắm quyền lực để người nắm quyền hiểu và hành động. Việc vận động Nhân Quyền của chúng ta dựa trên nhu cầu về nhân phẩm của con người.

- **Mọi người đều phải có trách nhiệm tôn trọng quyền của người khác.**

Chúng ta không nên chỉ nghĩ đến Quyền của chính bản thân mình mà còn phải nghĩ đến Quyền của người khác. Mọi cá nhân và mọi chính phủ đều có trách nhiệm tôn trọng nhân quyền của tất cả mọi người. Chúng ta có thể nghĩ đến 2 mặt của 1 đồng tiền: quyền lợi và trách nhiệm luôn đi đôi với nhau.

SLIDE 3: CÁC ĐẶC ĐIỂM CỦA NHÂN QUYỀN

- **Phổ quát (chung cho mọi người)**

Nhân Quyền không dành riêng cho một tôn giáo, một quốc gia, một dân tộc, một lứa tuổi hay một giới tính nào. Nhân Quyền là dành cho tất cả mọi người.

- **Liên đới với nhau, phụ thuộc vào nhau và không thể phân chia**

Các yếu tố Nhân Quyền được nối kết với nhau. VD: có 1 sự hòa quyền lẫn nhau giữa Quyền Tự Do Tôn Giáo và Tín Ngưỡng và Quyền Tự Do Ngôn Luận. Có nghĩa là khi 1 người nói với người khác một cách ôn hòa và tôn trọng về Tôn Giáo của họ thì người đó đã thể hiện cả 2 quyền này.

Nhân Quyền không thể tách riêng. VD: chúng ta không thể nói rằng 1 người chỉ được phát biểu bằng lời nói mà không được phép thể hiện ý kiến của họ qua văn bản. Như vậy là người này chưa có được trọn vẹn Quyền Tự Do Ngôn Luận.

- **Được quốc tế công nhận**
- **Được luật pháp bảo vệ**

Nhân Quyền được luật pháp bảo vệ ở cấp quốc tế vì các quốc gia đều đồng ý với một số điều ước quốc tế nào đó. Các điều ước quốc tế này quy định ra các tiêu chuẩn của nhân quyền. Chúng ta sẽ bàn đến một số các điều ước quốc tế trong các phần sau.

- **Nhấn mạnh vào nhân phẩm con người**

Vì Nhân Quyền là của tất cả mọi người nên tuyệt đối không thể có sự kỳ thị nào trong việc bảo vệ nhân quyền. Tuy nhiên, 1 vài nhóm nào đó sẽ có thêm các điều khoản bảo vệ khác do tính chất đặc biệt của các nhóm đó, vd phụ nữ được hưởng Quyền bảo vệ đặc biệt trước và sau khi sanh (Điều 10, Điều ước quốc tế về các Quyền về Kinh Tế, Xã Hội và văn hóa)

- **Bảo vệ tất cả các cá nhân và đoàn thể**

SLIDE 4: BTNQTNQ Củng cố cho các tư tưởng về Nhân Quyền tại LHQ

- **Củng cố cho các tư tưởng về Nhân Quyền tại LHQ**

Bản Tuyên Ngôn QT Nhân Quyền (gọi tắt tiếng Anh là UDHR) là 1 bản tuyên ngôn được LHQ soạn thảo và áp dụng năm 1948. Bản tuyên ngôn này là nền tảng cho các tư tưởng về Nhân Quyền tại LHQ. Bản tuyên ngôn này không có tính cách bắt buộc pháp lý nhưng rất quan trọng vì nó cho thấy LHQ nghĩ như thế nào về Nhân Quyền.

Có 1 số chỉ trích BTNQTNQ và có 1 số người cho rằng nó không bao gồm hết tất cả các Quyền của con người hoặc là ngôn ngữ của nó không phải ngôn ngữ thời nay. Tuy nhiên ngày nay BTNQTNQ vẫn còn quan trọng vì khi 1 quốc gia đồng ý về các Quyền được quy định trong Bản tuyên ngôn thì chính phủ của quốc gia đó phải có trách nhiệm đối xử với mọi người bằng sự tôn trọng nhân phẩm của họ như là những con người.

SLIDE 5: QUYỀN TỰ DO TÔN GIÁO HAY TỰ DO TÍN NGƯỠNG LÀ GÌ?

Chúng ta có thể bắt đầu đề cập đến Quyền Tự Do Tôn Giáo và Tín Ngưỡng qua việc tìm hiểu 1 trong các điều ước quốc tế của LHQ: Điều ước Quốc tế về Quyền Dân sự và Tự do hoạt động chính trị. Việt Nam đã thừa nhận điều ước quốc tế về Quyền Dân sự và chính trị năm 1982.

- **Điều 18 của Điều Ước QT về Quyền Dân sự và Chính trị (Đoạn 1)**
- **Mọi người ai cũng có Quyền Tự Do về suy nghĩ, ý thức và tôn giáo. Quyền này bao gồm Quyền Tự Do có hay theo một tôn giáo hoặc một tín ngưỡng nào mà mình lựa chọn và Quyền Tự Do biểu thị tôn giáo của mình một cách âm thầm hay một cách công khai qua việc phụng vụ, thờ cúng, thực hành hay giảng dạy.**

SLIDE 6: ĐIỀU ƯỚC 18 CỦA BTNQTNQ

Bây giờ chúng ta hãy cùng nhau xem qua từng phần của Điều 18 của BTNQTNQ

Điều này có nghĩa là:

- **Quyền được có một tôn giáo hay một tín ngưỡng là một quyền tuyệt đối**
- **Quyền được thay đổi 1 tôn giáo hay tín ngưỡng cũng là một quyền tuyệt đối**
- **Các quyền giảng dạy, thực hành, thực hiện các nghi thức tôn giáo hay quan sát chỉ có thể bị giới hạn trong 1 số tình huống được luật pháp quy định.**

Quyền Tự Do về Tôn Giáo hay Tín Ngưỡng bao gồm Quyền được có chung 1 Tôn Giáo với gia đình mình và cộng đồng của mình. Quyền này cũng bao gồm Quyền được thay đổi từ 1 Tôn Giáo hay Tín Ngưỡng này sang 1 Tôn Giáo hay Tín Ngưỡng khác không phải là Tôn Giáo hay Tín Ngưỡng của gia đình hay cộng đồng của mình.

Quyền này dành cho mọi lứa tuổi có nghĩa là không hề có giới hạn về tuổi tác trong Điều 18.

Quyền Tự Do về Tôn Giáo và Tín Ngưỡng như được nêu trong Điều 18 bao gồm cả 2 phương diện bên trong lẫn bên ngoài, có nghĩa là con người được phép tin vào 1 tôn giáo hay tín ngưỡng nào đó một cách thầm kín trong nội tâm hoặc có thể sống theo tôn giáo hay tín ngưỡng đó một cách công khai trước mặt mọi người.

Quyền này cũng bao gồm cả việc rao truyền tôn giáo hay tín ngưỡng của mình cho người khác qua việc giảng dạy, truyền đạo cho người khác.

SLIDE 7:

Vào cuối buổi học này, chúng ta xem 1 bài tập và một đề tài để thảo luận.

*** Bài tập: Trong bài tập sau đây xin các anh chị nhận diện Quyền Tự Do căn bản nào của con người đang bị xúc phạm. Xin cho biết đó là những điều khoản nào.

Các anh chị phải có trong tay một danh sách các ví dụ điển hình về vi phạm Quyền Tự Do Tôn Giáo & Tín Ngưỡng đã được tường trình/báo cáo với các tổ chức phi chính phủ hay trên các phương tiện truyền thông. Quý vị cũng phải có sẵn 1 bản sao của Bản TNQTNQ bằng tiếng Việt. Xin quý vị xem ví dụ thứ nhất. Quyền nào đã bị vi phạm? Quý vị có thấy Quyền này trong BTNQTNQ hay không?

*** Đề tài thảo luận: Các nguyên tắc về Nhân Quyền và việc thực hiện Nhân Quyền.

Dựa vào những gì quý vị vừa học xong trong buổi học này về Quyền căn bản của con người, nghĩa là những Quyền đã được quy định trong BTNQTNQ, thì những quyền này đã được thực thi như thế nào tại VN? Đa số mọi người ở VN có biết về những quyền này của bản thân mình không?